

Detaljplan för

Notstället 5 och 6

Norr
Eskilstuna kommun

Behovsbedömning/Avgränsning av MKB

Planprocessen

Enligt 6:11 Miljöbalken och lagen om miljöbedömningar av planer och program (PBL 4:34) skall kommunen genomföra en miljöbedömning för alla detaljplaner som kan medföra en *betydande miljöpåverkan*.

Som stöd för kommunens ställningstagande görs en behovsbedömning i ett tidigt skede av planarbetet. Om behovsbedömningen visar på en betydande miljöpåverkan skall en miljöbedömning göras i form av en miljökonsekvensbeskrivning(MKB).

I behovsbedömningen finns 3 alternativ:

- **Ja** indikerar att planförslaget kommer att leda till en betydande miljöpåverkan i enskild aspekt eller sammanvägt med andra aspekter.
- **Nej** indikerar att planförslaget inte kommer att leda till en betydande miljöpåverkan enskilt eller i en sammanvägd bedömning.
- **Osäker** indikerar att det finns en osäkerhet och att frågan kräver djupare analys för att ett ställningstagande ska kunna göras.

Bedömningarna är preliminära. Ny kunskap som tillförs under planarbetet kan innebära att bedömningarna måste omvärderas.

Preliminär plangräns illustreras med vit streckad linje. Kartbild från Eskilstunakartan. © Eskilstuna kommun

Inledning

Planens syfte

Syftet med detaljplanen är att pröva möjligheten att förtäta och uppföra ny bostadsbebyggelse inom fastigheterna Notstället 5 och 6 i stadsdelen Norr i centrala Eskilstuna, samt möjliggöra för och stärka befintliga ekosystemtjänsterna i området i form av allén längs Knut Hellbergsgatan.

Översiktlig beskrivning av planområdet

Planområdet består av fastigheterna Notstället 5 och 6 samt del av Knut Hellbergsgatan. Planområdet utgörs av två bebyggda fastigheter i stadsmiljö. Fastigheterna är bebyggda ungefär till en tredjedel, medan parkeringsytor utgör en tredjedel och gräsmattor en tredjedel.

Planområdet ingår i stadsplanen för ”del av stadsdelen Norr i Eskilstuna” (1-71) från 1945. Planen anger att användningen för kvartersmarken är ”bostadsändamål”.

Miljöbalken

	Ja	Nej	Osäker	Kommentar
Bestämmelser Är ett genomförande av planen förenligt med bestämmelserna om hushållning med mark och vatten i 3 och 4 kap miljöbalken?	X			Delar av planområdet är redan ianspråktaget och delvis även hårdgjort. En viss utökning av hårdgjord yta kommer ske om planen vinner laga kraft. Ett genomförande av planen tillgängliggöra dock fastigheterna för fler människor och innebär ett mera effektivt markutnyttjande i ett strategiskt och centralt läge.
Iakttas gällande miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap miljöbalken?	X			Miljö kvalitetsnormerna iakttas i planförslaget. Planområdet har en historik av verksamheter som troligtvis bidragit till föroreningar i mark. Föroreningundersökningar ska tas fram. Luftföroreningar från trafiken bedöms inte innebära nivåer som överskrider gällande miljö kvalitetsnormer (MKN). SMHI:s rapport för Eskilstuna visar att det är få gator med flöden som innebär risk att MKN överskrids. Samtliga av dessa har betydligt större flöden samt trängre gaturum som begränsar utluftning. Planförslaget bedöms inte innebära risk att gällande MKN för luftföroreningar överskrids. Planförslaget möjliggör för etablering av bostäder i ett centralt läge. Boenden får ökade förutsättningar att åka kollektivt, cykla och gå vilket kan bidra till en bättre luftkvalité genom minskade utsläppsnivåer från biltrafik.
Kommer området att tas i anspråk för sådant ändamål som omfattas av bestämmelserna i PBL 4:34 om krav på MKB?		X		Området är ianspråktaget som kvartersmark vilket inte omfattas av bestämmelserna i PBL 4:34 om krav på MKB.

Gällande regleringar och skyddsvärden

	Ja	Nej	Osäker	Kommentar
Förordnanden/skydd Berör planen område med lagenligt skyddad natur enligt miljöbalken?	X			Ja. Allé längs Knut Hellbergsgatan bedöms omfattas av biotopskydd.
Berör planen kulturresevat, byggnadsminnen eller fornminnen?		X		Nej, inga kända fornminnen finns inom planområdet.
Riksintressen Berör planen riksintresse för natur- eller kulturminnesvård, rörligt friluftsliv eller Natura 2000-område?		X		Nej, planområdet berör inga riksintressen. Planområdet ligger ca 150-200 m från avgränsningen av riksintresset för Eskilstuna (D5).

Högt naturvärde Berör planen område, som bedömts ha högt regionalt eller kommunalt naturvärde?	X			Planområdet är inte utpekade i kommunens översiktsplan eller grönstrukturplan som område med höga naturvärden. Dock är allén längs Knut Hellbergsgatan utpekad som ett viktigt stråk. Allén omfattas av biotopskydd och ny exploatering kan komma att inverka på befintliga träd. För åtgärder som påverkar allén krävs dispens från länsstyrelsen. Ambitionen i förslaget är att skapa en ny platsbildning mellan de nya huskropparna i anslutning till gatan där ytterligare träd ska planteras. Dessa träd bedöms bidra till att stärka allén och dess funktion som viktigt grönstråk.
Skyddsavstånd Lokaliseras planerade verksamheter så att skyddsavstånd till befintlig bebyggelse inte uppfylls?		X		Planerad användning behöver inga skyddsavstånd. Omkringliggande verksamheter har inga skyddsavstånd som inverkar negativt på planområdet.

Effekter på miljön

	Ja	Nej	Osäker	Kommentar
Mark Kan ett genomförande av planen skada befintliga markförhållanden?		X		Den förändring som planen är tänkt att medge bedöms inte innebära någon skada på befintliga markförhållanden.
Ligger delar av planområdet inom det av MSB karterade riskområdet för översvämning?		X		En genomgång av MSB:s och kommunens översvämningsskartering visar att 100-års eller 200-årsflöde inte påverkar planområdet.
Kan miljö- och hälsofarliga ämnen finnas lagrade i marken?	X			Enligt kommunens kartering finns en oklassad förorening (oklassat EBH-objekt) i marken på Notstället 6. Förekomsten av markföroreningen ska utredas i kommande planarbete. En utredning är under framtagande
Luft och klimat Kan ett genomförande av planen medföra försämringar av luftkvalitén eller förändringar av klimatet?		X		Planförslaget bedöms inte leda till försämring av luft och klimat. Bedömningen är att ett uppförande av bostadsbebyggelse inom planområdet innebär en förtätning av befintlig stadsstruktur i Eskilstuna, vilket ur ett hållbarhetsperspektiv är bra då ingen jungfrulig mark behöver tas i anspråk. Busshållplatser finns i nära anslutning till planområdet, vilket främjar ett kollektivt resande. Dessutom ligger planområdet på cykelavstånd till centrala Eskilstuna.
Vatten Kan ett genomförande av planen medföra försämringar av vattnets kvalitet eller orsaka förändrade flödesmönster?		X		Bedömningen är att planförslaget inte kommer påverka grundvattnets kvalitet. En dagvattenutredning kommer att tas fram i det fortsatta planarbetet.

Vegetation Kan ett genomförande av planen påverka vegetationsförhållandena i området?	X			Planområdet angränsar det till en viktig allé längs Knut Hellbergsgatan. För att säkerställa att vegetationsförhållandena inte påverkas negativt genom detaljplanen ska samverkan ske med länsstyrelsen om kompensationsåtgärder behövs för allén längs Knut Hellbergsgatan. Om behov finns ska planområdet anpassas så att detta kan säkerställas i plankartan.
Djurliv Kan ett genomförande av planen påverka djurlivet i området?	X			Planområdet utgör ingen känd biotop för känsligt djurliv Exploatering av området kan komma att påverka djurarter, inte minst om träd tas bort.
Stads-/landskapsbild Kan ett genomförande av planen påverka stads/landskapsbilden?	X			Genom uppförande av bebyggelse inom planområdet kommer stadsbilden, lokalt, längs med Knut Hellbergsgatan att förändras. Med en omsorgsfull gestaltning bedöms en sådan förändring inte som negativ för området. I stort bedöms inte stadsbilden påverkas av den nya bebyggelsen.
Miljöpåverkan från omgivningen Kan befintlig miljöstörande verksamhet i omgivningen ha negativ inverkan på projektet?		X		Det finns ingen befintlig miljöstörande verksamhet i omgivningen.

Effekter på hälsa och säkerhet

	Ja	Nej	Osäker	Kommentar
Störningar Kan ett genomförande av planen medföra störningar; t ex utsläpp, buller, vibrationer, ljus?	X			Vissa störningar med buller och vibrationer kan ske under byggskedet, men efter det bedöms det inte ske några störningar av den typen.
Säkerhet Kan ett genomförande av planen ge effekter på hälsa och säkerhet?	X			Ett genomförande av planen kommer innebära att antalet bostäder ökar inom området och kan således innebära fler människor i rörelse på omgivande gator. Fler människor som rör sig i ett område till fots ökar indirekt den upplevda och faktiska säkerheten.
Barn och ungdomar Kommer planen att påverka barn och ungdomar negativt?		X		Den samlade bedömningen är att ett genomförande av detaljplanen inte leder till någon negativ påverkan för barn och ungdomar.

Effekter på hushållning av mark, vatten och andra resurser

	Ja	Nej	Osäker	Kommentar
Mark- och vattenanvändning Kan ett genomförande av planen medföra avsevärd förändring av mark och vattenanvändning i området?		X		Planområdet utgörs idag av kvartersmark. Delar av kvartersmarken som inte får bebyggas i gällande plan, får bebyggas om planförslaget antas och vinner laga kraft.
Naturresurser Kan ett genomförande av planen medföra ett avsevärt uttömmande av någon ej förnyelsebar naturresurs?		X		Detaljplanen reglerar inte vilka material som används vid byggandet av husen.
Transporter/Kommunikation Kan ett genomförande av planen ge upphov till betydande ökning av fordonstrafik?		X		Fler boende kommer leda till att fler människor kommer förflytta sig. Planområdets placering ger nära avstånd med cykel till centrala Eskilstuna, samt gångavstånd till busshållplats. Dock styr inte detaljplanen vilka transportslag som boende väljer att använda. Ett genomförande av planen kommer ge en ökning av fordonstrafiken, men den bedöms inte vara av betydande storlek. En utmaning för området är att finna en långsiktig hållbar parkeringslösning för fastigheterna. Detta ska studeras i detalj i arbetet med framtagandet av detaljplanen. "Parkeringsplan för ett Eskilstuna i förändring", antaget 2016-01-18 av SBN, skall användas för parkeringsbehovet som de tillkommande bostäderna som planen tillför. Framtagandet av detaljplanen ska se över möjligheten för mobilitetslösningar som minskar behovet av egen bil för boende.
Rekreation, rörligt friluftsliv Kan ett genomförande av planen försämra kvalitén eller kvantiteten på någon rekreativ möjlighet?		X		Området bedöms inte ha några rekreativvärden idag för allmänheten då planområdet utgörs av kvartersmark.
Kulturminnesvård Kan ett genomförande av planen negativt påverka område med fornlämning eller annan värdefull kulturhistorisk miljö?		X		Inga kända fornlämningar eller värdefull kulturhistorisk miljö finns i anslutning till planområdet.

Övergripande miljömål och bärkraftsprinciper

	Ja	Nej	Osäker	Kommentar
Långsiktiga miljömål Finns det någon risk att ett genomförande av planen åstadkommer effekter som strider mot de fyra kretsloppsvillkoren eller andra långsiktiga miljömål?		X		Planens genomförande följer kommunens handlingsprogram för miljö- och hälsomålen. Det programmet är utarbetat från de 16 nationella miljömålen. Genom att utnyttja redan ianspråktagen mark så bidrar exploateringen av området till att leva upp till målet om "God bebyggd miljö" istället för att jungfrulig mark tas i anspråk.

Har ett genomförande av planen effekter som var för sig är begränsade men tillsammans kan vara betydande?		X		Planen syftar till att göra det möjligt att förtäta i ett befintligt bebyggt område. Bedömningen är att nybyggnationen inte innebär att de samlade effekterna av bebyggelsen leder till betydande effekter på miljömålen och bärkraftsprinciperna.
Har ett genomförande av planen miljöeffekter som kan orsaka skada på människors hälsa, direkt eller indirekt?		X		Bedömningen är att ett genomförande av planen ej leder till skada på människors hälsa, direkt eller indirekt.

Sammanfattning

Positiva effekter av planens genomförande Planförslaget ger möjlighet för fler människor att bo i ett centralt läge i Eskilstuna, vilket främjar en hållbar utveckling. Det centrala läget bidrar till att ge människorna som bor i de nya bostäderna möjligheten att resa hållbart, då kollektivtrafik finns i direkt anslutning till området, samt att det är kort cykelavstånd in till centrala delarna av staden.

En ny platsbildning kan skapas mellan de nya husen, vilket kan stärka stråket längs med Eleonoragatan.

Negativa effekter av planens genomförande I och med att de nya huskropparna placeras på södra delen av fastigheten kommer ljussituationen för boende i de befintliga husen att påverkas. Innergården samt den befintliga bebyggelsens södra fasad kommer att skuggas mer jämfört med idag. De förändrade skugg- och ljusförhållandena bedöms dock inte medföra en betydande olägenhet för de boende enligt 2 kap. 9 § PBL.

Med anledning av den tänkta bebyggelsens placering och biotopskyddet för allén längs Knut Hellbergsgatan är det av mycket stor betydelse för ett genomförande av planen att alléns funktion säkerställs och inte förverkas. Vid eventuell förändring av allén ska samverkan ske med länsstyrelsen för att säkerställa att föreslagna förändringar bedöms tidigt.

Nollalternativ Ett nollalternativ medför att befintlig markanvändning fortgår utan förändring.

Sammanfattande kommentarer Genom en förtätning av kvarteren skapas fler bostäder i ett centralt läge i Eskilstuna. Fastighetsägaren har visat en ambition om att möjliggöra olika typer av bostäder, så väl stadsradhus som lägenheter, vilket är positivt. Samtidigt är det viktigt att de naturvärden som finns i allén söder om planområdet säkerställs i samråd med länsstyrelsen.

Ett antal utredningar kommer behövas tas fram inom ramen för detaljplanen för att tydliggöra ett antal frågor. Detta handlar bland annat om att utreda föroreningar i mark samt hantering av dagvatten.

Detaljplanen kommer tas fram enligt standardförfarandet i enlighet med PBL 2010:900 i dess lydelse efter 2 januari 2015.

Kommunens ställningstagande

Med utgångspunkt i ovanstående gör kommunen följande bedömning:	Markera med X
Ett genomförande av detaljplanen har inte någon påvisbar negativ effekt på miljön, hälsan eller hushållningen med mark, vatten och andra resurser. Planbeskrivning enligt PBL.	
Ett genomförande av detaljplanen kan få negativa effekter, men förebyggande åtgärder kommer att vidtas så att dessa inte blir betydande. Konsekvenser och åtgärder redovisas i planbeskrivningen, enligt PBL.	X
Ett genomförande av detaljplanen kan få en betydande påverkan på miljön, hälsan eller hushållningen med mark, vatten eller andra resurser. En MKB enligt 4 kap. 34 § PBL erfordras.	
Miljöpåverkan är så betydande att andra lokaliseringsalternativ bör utredas.	

Arbetsgrupp

Arbetet med behovsbedömningen har bedrivits i projektform. Medverkande tjänstemän har varit:

*Gunilla Frenne
Fredrik Eklund
Anna Götzlinger
Joakim Persson*

*Kommunbiolog, park- och naturavdelningen
Trädvårdare, park- och naturavdelningen
Antikvarie, kultur- och fritidsförvaltningen
Expert förorenade områden, mark- och exploatering*

Stadsbyggnadsförvaltningen
Planavdelningen

Anna Ekwall
Planchef

Carl-Henrik Barnekow, Norconsult
Planeringsarkitekt FPR/MSA